

Oikaisuvaatimus § 3/2026 viranhaltijapäätökseen: uimahallin käteiskassan lakkauttaminen 30.6.2026 alkaen

KH 8.6.2026
330/02.06.02.00/2026

Talous- ja kehittämisjohtajan viranhaltijapäätöksestä koskien uimahallin käteiskassan lakkauttamista 30.6.2026 on tehty oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on **liitteenä 1**.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan viranhaltijapäätöksen kumoamista ja että uimahallissa säilytetään mahdollisuus maksaa käteisellä rahalla. Perusteluina viranhaltijapäätöksen kumoamiselle esitetään seuraavaa:

”Uimahalli on luonteeltaan tyypillinen vapaa-ajan ja hyvinvoinnin julkinen palvelu, jota käyttävät huomattavat määrät lapsia, nuoria, ikäihmisiä sekä erityisryhmiä (kuten edunvalvonnan piirissä olevia henkilöitä). Näille käyttäjäryhmille käteisen käyttö on usein ainoa mahdollinen tai itsenäinen maksutapa. Asiakaspalvelun laadun ja palvelun saavutettavuuden turvaaminen on siten ohjeistuksen tarkoittama välttämätön toiminnallinen syy käteiskassan säilyttämiselle.”

”Yhdenvertaisuus ja syrjintäkielto:

Käteismaksujen täydellinen lopettaminen asettaa digitaalisten maksuvälineiden ulkopuolella olevat kuntalaiset eriarvoiseen asemaan. Erityisesti lapsilla ei ole mahdollisuutta itsenäisesti hankkia maksukortteja, ja monilla ikäihmisillä tai muilla erityisryhmillä ei ole valmiuksia tai välineitä mobiili- tai korttimaksamiseen. Uimahallipalveluiden saavutettavuuden heikentäminen tällä tavoin sotii hallintolain ja perustuslaissa turvatuun yhdenvertaisuuden periaatteita vastaan.”

”Käteisen asema laillisena maksuvälineenä:

Euroalueella käteinen raha (setelit ja kolikot) on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sekä EU-oikeuden mukaan virallinen ja laillinen maksuväline, jolla on periaatteellinen vastaanottopakko. Vaikka kunnallisilla viranomaisilla on oikeus järjestää maksuliikenteensä tarkoituksenmukaisesti, julkisen peruspalvelun (kuten uimahallin) piirissä käteisestä luopuminen kokonaan ei ole kohtuullista tilanteessa, jossa se estää osaa kuntalaisista käyttämästä palvelua.”

”Päätöksen tosiasialliset vaikutukset:

Päätöksessä mainitaan käteisen käsittelymäärien vähentyneen, mikä on luonnollinen kehityssuunta, mutta se ei poista sitä tosiasiaa, että käteinen on edelleen osalle kuntalaisista välttämättömyys. Koska kyseessä on kaupungin viimeinen käteiskassa, sen lakkauttaminen sulkee käteistä käyttävät asukkaat kokonaan uimahallipalveluiden ulkopuolelle.”

Vastaukset yllä oleviin oikaisuvaatimuksen tekijän perusteluihin:

Uimahallin käyttö on kemijärveläisille lapsille ja nuorille ilmaista, joten maksuvälineitä uimahallin ja uimahallin yhteydessä olevan kuntosalin käyttöön ei lapset tarvitse. Lapset eivät myöskään voi olla uimahallissa ilman mukana olevaa aikuista. Aikuiset käyttävät poikkeuksetta maksuvälineinä digitaalisia maksuvälineitä, ja tämä on johtanut jo vuosia käteismaksutavan vähentymiseen olennaisesti. Uimahallin vakiokäyttäjät ostavat tyypillisimmin sarjalippuja tai vuosikortteja ja maksavat ne digitaalisilla maksuvälineillä kuten hyvinvointieduilla, maksukorteilla tai mobiilimaksuilla. Yksittäiset käyttäjät suosivat niin ikään hyvinvointietuja ja muita digitaalisia maksuvälineitä.

Vuositasolla käteistä on otettu vastaan muutamasta sadasta eurosta pariin tuhanteen euroon kuukaudessa ja pääasiassa tämä käteisen käyttö koostuu kahvilatuotteiden myyntitapahtumista. Ongelmana on käteisen käsittelyssä se, että kassan täsmäytys ei aina toteudu käteisen rahan käsittelyvirheiden vuoksi ja siten kirjanpitoon kirjattava summa poikkeaa uimahallin myynnistä, mikä aiheuttaa lisäkuluja kirjanpidon selvittelyjen ja korjauskirjausten vuoksi. Rahojen säilytys uimahallin tiloissa muodostaa myös erityisen riskin vahingonteolle. Lisäksi käteinen raha on toimitettava Rovaniemelle pankkiin ja se aiheuttaa lisäkuluja, jotka olisi lisättävä syksyllä uimahallilippujen hinnoitteluun, mikäli käteisen vastaanottoa ja tilitystä jatketaan uimahallissa. Käteisen vastaanotto muodostaa siten merkittävän toiminnallisen ja taloudellisen riskin edellä kuvatulla tavalla.

Liikuntahallin osalta on siirrytty tämän vuoden alusta täysin digitaalisiin maksuvälineisiin kuten mobiilimaksamiseen ja se on toiminut hyvin, eikä ole aiheuttanut asiakkaille ongelmia, päinvastoin uusi käytäntö on lisännyt muidenkin käyttäjien kuin paikkakuntalaisten käyttöä.

Kuten oikaisuvaatimuksen tekijä kertoo, on kunnallisilla viranomaisilla oikeus järjestää maksuliikenteensä tarkoituksenmukaisesti. Tämä ei estä kuntalaisia ja muita asiakkaita käyttämästä kunnan järjestämiä palveluja, koska käytännössä Suomessa jokaisella toimivaltaisella henkilöllä on käytössään jonkin rahoituslaitoksen pankkitili, johon on liitetty maksukortti ja mobiililaitteita kuten matkapuhelin sekä siihen liittyen sähköinen tunnistautuminen ja maksuvalmius ilman käteisen käyttöä. Käteisen vastaanoton päättymisen ei siten ole uimahallin asiakkaille ongelma, eikä muodosta palvelujen käytölle estettä.

Valmistelija

Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Solatie Dina Kemijärvi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Päätös